

Сарајево, 16.08.2021. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 09.08.2021. - 13.08.2021.**

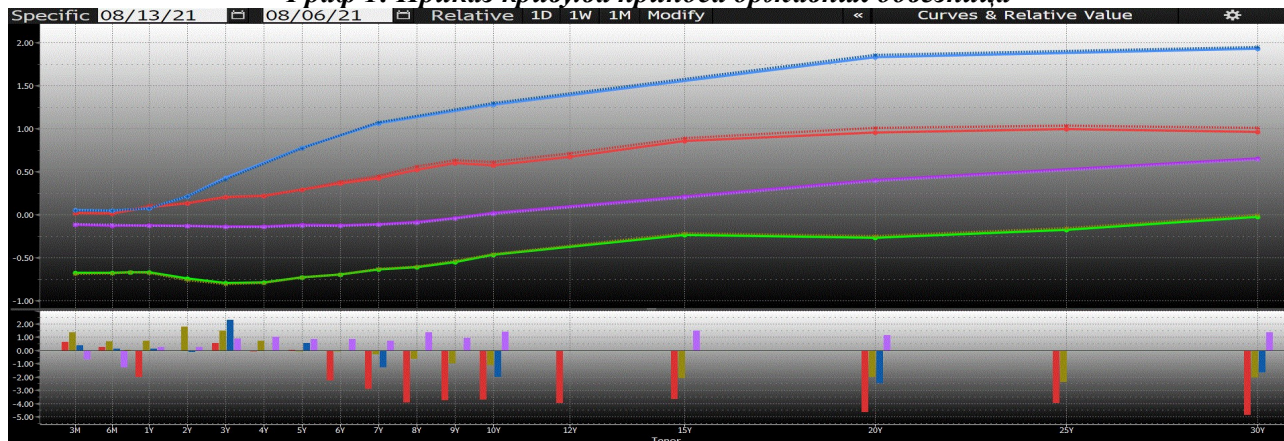
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона			САД			Велика Британија			Јапан		
	6.8.21	-	13.8.21	6.8.21	-	13.8.21	6.8.21	-	13.8.21	6.8.21	-	13.8.21
2 године	-0,76	-	-0,74	0,21	-	0,21	0,14	-	0,14	-0,12	-	-0,12
5 година	-0,73	-	-0,73	0,77	-	0,77	0,30	-	0,30	-0,12	-	-0,12
10 година	-0,46	-	-0,47	1,30	-	1,28	0,61	-	0,57	0,02	-	0,03

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси		
	6.8.21	-	13.8.21
3 мјесеца	-0,670	-	-0,661
6 мјесеца	-0,683	-	-0,677
1 година	-0,661	-	-0,660

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 13.08.2021. године (пуне линије) и 06.08.2021. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Након објављеног знатно већег пада ZEW индекса, који мјери очекивање инвеститора у Немачкој за наредних 6 мјесеци, предсједник ZEW института Wambach је упозорио на „повећане ризике“ по економију, а пад повјерења је уследио након што је раст броја заражених Ковид19 утицао на повећану забринутости због могућих мјера затварања економије. Крајем седмице, истраживање овог института је показало да експерти из финансијског сектора имају подијељена мишљења о томе да ли ће нова стратегија ЕЦБ помоћи убрзању раста инфлације. Скоро половина испитаника је саопштила да је повећала властите прогнозе инфлације до 2023. године у просјеку за 0,4 процентна поена, након што је ЕЦБ објавила да ће прихватити привремени раст инфлације изнад циљаног нивоа од 2%. С друге стране, око 46% испитаника је саопштило да нова стратегија није утицала на њихове прогнозе, док њих 5% очекује чак и ниже стопе раста инфлације. Мјесечно истраживање Централне банке Француске, у којем учествује 8.500 компанија, је показало да је

економска активност у овој земљи у јулу скоро достигла претпандемијске нивое, односно да је била између 1% и 1,5% испод нормалне.

Током протекле седмице није било изјава европских представника, а август је традиционално мјесец у којем нема већих догађаја због сезоне годишњих одмора. Без битнијих вијести или догађања није дошло до битнијих промјена у кретањима приноса обвезница еврозоне, па су исти у односу на претходну седмицу забиљежили веома мале промјене. Објављени економски подаци за тржиште еврозоне у посматраном периоду су показали да поновно ширење Ковид19 негативно утиче на расположење на тржишту, због неизвјесности везано за могуће утицаје овакве ситуације на економске активности, поновног увођења рестриктивних мјера и слично.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Sentix индекс повјерења инвеститора – ЕЗ	АВГ	29,0	22,2	29,8
2.	ZEW очекивање инвеститора за 6 мјесеци – Њемачка	АВГ	55,0	40,4	63,3
3.	Трговински биланс – ЕЗ (у милијардама EUR)	ЈУН	10,8	12,4	13,8
4.	Трговински биланс – Њемачка (у милијардама EUR)	ЈУН	13,5	16,3	12,5
5.	Трговински биланс – Италија (у милијардама EUR)	ЈУН	-	5,68	5,63
6.	Биланс текућег рачуна – Њемачка (у милијардама EUR)	ЈУН	18,9	22,5	13,1
7.	Индустријска производња – ЕЗ (Г/Г)	ЈУН	10,3%	9,7%	20,6%
8.	Индустријска производња – Аустрија (Г/Г)	ЈУН	-	11,3%	23,4%
9.	Индустријска производња – Финска (Г/Г)	ЈУН	-	4,1%	7,9%
10.	Индустријска производња – Ирска (Г/Г)	ЈУН	-	12,0%	29,2%
11.	Индустријска производња – Грчка (Г/Г)	ЈУН	-	8,8%	14,1%
12.	Индустријске продаје – Холандија (Г/Г)	ЈУН	-	21,3%	19,1%
13.	Прерађивачка производња – Холандија (Г/Г)	ЈУН	-	17,9%	16,4%
14.	Стопа инфлације – Њемачка (финал.)	ЈУЛ	3,1%	3,1%	2,1%
15.	Стопа инфлације – Француска (финал.)	ЈУЛ	1,6%	1,5%	1,9%
16.	Стопа инфлације – Италија (финал.)	ЈУЛ	0,9%	1,0%	1,3%
17.	Стопа инфлације – Шпанија (финал.)	ЈУЛ	2,9%	2,9%	2,5%
18.	ILO стопа незапослености – Француска (кварт)	II квартал	7,8%	8,0%	8,1%

САД

Према извјештају JOLTS-а, број отворених радних мјеста је повећан на рекордно висок ниво у јуну, што указује на то да су ограничења у понуди радне снаге и даље велика, чак и док се економски опоравак наставља убрзавати. Број отворених радних мјеста је у јуну повећан за 590.000 на 10,1 милион. Запошљавање је, такође, повећано у јуну и то на 6,7 милиона са 6 милиона, колико је износило у претходном мјесецу. Сенат је усвојио инфраструктурни пакет вриједан 1 билион USD који ће обезбједити средства за побољшање нарушених транспортних система. Деветнаест републиканаца, укључујући и лидера мањине у Сенату McConnella, се придружило демократама у горњем дому Конгреса, како би подржало закон. Закон о улагању у инфраструктуру и радна мјеста иде на даље разматрање у Заступнички дом који демократе контролишу узаном већином. Демократе у Сенату су објавили детаље пакета вриједног 3,5 билиона USD за социјалну потрошњу и имиграцију, гдје је приказано да би тај пакет омогућио пореске олакшице за „чисту“ производњу, бесплатну школарину на факултетима у периоду од двије године и омогућио држављанство за милионе радника миграната. Сенатор демократа Manchin је изјавио да је озбиљно забринут за планирани пакет потрошње демократа због потенцијално „озбиљних посљедица“ по дуг државе и због способности земље да одговори на друге потенцијалне кризе. Предсједник Феда из Ричмонда Баркин је изјавио да ће америчком тржишту рада бити потребно још неколико мјесеци да се довољно опорави од кризе како би Фед могао почети са смањивањем подршке привреди, смањујући мјесечне куповине обвезница које тренутно износе 120 милијарди USD мјесечно. Баркин се сложио да земља напредује према нивоу опоравка тржишта рада за који Фед сматра да треба бити досегнут прије него што се почне са смањењем мјесечних куповина обвезница, али је додао да није спреман да прогнозира временски

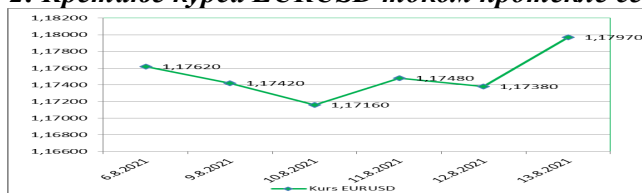
распоред, наводећи да би Фед требало да се држи онога што је обећао, односно да купује обвезнице док се тржиште рада у потпуности не опорави.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	NFIB повјерење малог бизниса ЈУЛ	102,0	99,7	102,5
2.	МВА апликације за хотекарне кредите 6. август	-	2,8%	-1,7%
3.	Стопа инфлације (Г/Г) ЈУЛ	5,3%	5,4%	5,4%
4.	Реалне просјечне седмичне зараде (Г/Г) ЈУЛ	-	-0,7%	-1,0%
5.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 7. август	375.000	375.000	387.000
6.	Коинтинуирани захтјеви 31. јули	2.900.000	2.866.000	2.980.000
7.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г) ЈУЛ	7,2%	7,8%	7,3%
8.	Индекс расположења потрошача 8. август	-	54,6	53,3
9.	Индекс увозних цијена (Г/Г) ЈУЛ	10,5%	10,2%	11,3%
10.	Индекс извозних цијена (Г/Г) ЈУЛ	16,0%	17,2%	16,9%
11.	Индекс повјер. потрошача Ун. из Мичигена Р АВГ	81,2	70,2	81,2

USD је депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио раст са нивоа од 1,1762 на ниво од 1,1797.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

ВоЕ је у својој трогодишњој прогнози објавила да ће бити потребно „скромно заоштравање“ монетарне политике. У четвртак су објављени прелиминарни подаци, према којима је **БДП у другом кварталу повећан за 22,2% годишње, након што је у претходном кварталу смањен за 6,1% годишње.** Званични подаци показују на то да је БДП за 2,2% мањи од нивоа који је забиљежен непосредно прије пандемије. У односу на претходни квартал БДП је повећан за 4,8%, у складу с очекивањима.

Британски конзорцијум малопродаје и KPMG су објавили да је обим продаје у продавницама и путем онлајн трговине повећан у јулу за 6,4% у односу на прошлу годину. Истраживање компаније Barclaycard, која иначе управља скоро половином плаћања кредитним и дебитним картицама у Великој Британији, је показало да се више новца троши у баровима, позориштима и на спортске догађаја, док је смањена потрошња у малопродаји. Barclaycard је објавио да је лична потрошња повећана за 11,6% у односу на ниво прије пандемије, из јула 2019. године, обиљежена првим растом потрошње у сектору забаве од почетка пандемије. Супермаркети и друге малопродаје пића и хране су доживјеле повећање продаје, јер су се људи више окупљали како би гледали спортске догађаје. Извршни директор BRC Dickinson је изјавио да се у јулу наставља снажна продаја, иако се раст почео успоравати, додајући да је онлајн продаја и даље повећана, јер су лоши временски услови током прошлог мјесеца утицали на то да купци смање посјете продавницама.

Министар финансија Сунак је у јулу 2020. године смањио порез на куповину кућа, али је од прошлог мјесеца овај порез почео да се враћа на ниво прије пандемије. Главни економиста RICS-а Rubinson је изјавио да, иако смањење пореза почиње да има одређени утицај на показатеље активности RICS, цјелокупни утисак на тржишту остаје чврст са мјерним подацима које обухватају очекивања цијена, а која показују мало знакова цикличности.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	BRC продаја (Г/Г) ЈУЛ	5,0%	4,7%	6,7%
2.	RICS индекс цијена кућа ЈУЛ	76%	79%	82%
3.	БДП (Г/Г) Р II квартал	22,1%	22,2%	-6,1%
4.	Приватна потрошња (Q/Q) Р II квартал	5,5%	7,3%	-4,6%
5.	Државна потрошња (Q/Q) Р II квартал	1,8%	6,1%	1,5%
6.	Извоз (Q/Q) Р II квартал	8,3%	3,0%	-6,1%
7.	Увоз (Q/Q) Р II квартал	8,2%	6,5%	-13,5%
8.	Индустријска производња (Г/Г) ЈУН	9,4%	8,3%	20,7%
9.	Прерађивачка производња (Г/Г) ЈУН	13,4%	13,9%	28,2%
10.	Индекс услужног сектора (М/М) ЈУН	0,9%	1,5%	0,7%
11.	Трговински биланс (у милионима GBP) ЈУН	400,0	-2.514,0	-163,0

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR, те је курс EURGBP је забиљежио раст са нивоа од 0,84786 на ниво од 0,85043, као и у односу на USD, те је курс GBPUSD смањен са нивоа од 1,3872 на ниво од 1,3866.

ЈАПАН

Кредитирање у Јапану је забиљежило најспорији раст у јулу, у скоро посљедњих девет година, обиљежено чињеницом да су компаније константно излазиле из новчане кризе током прошле године узроковане пандемијом. Смањено кредитирање се, такође, рефлектовало на смањену потрошњу јер су домаћинства више штедила умјесто да су трошила, наглашавајући крхку страну економског опоравка Јапана. Укупно банкарско кредитирање је у јулу повећано за 1,0% годишње, након што је у мјесецу раније повећано за 1,4% годишње. Кредитни пласмани банака су повећани током прошле године када је компанијама била потребна хитна готовина како би ублажиле утицај пандемије на њихово пословање.

Укупна количина новца која циркулише у Јапану је у јулу забиљежила најспорији годишњи раст у скоро више од годину дана, након што су фирме и домаћинства увидјели мању потребу за штедњом у економији која се постепено почела нормализовати након удара проузрокованог пандемијом. Ипак, просјечна количина готовине, у износу од 1.169 билиона USD, је наставила да биљежи рекордну вриједност у периоду од пет узастопних мјесеци, пошто је BoJ наставила да емитује новац како би ублажила економски удар пандемије.

Велепродајне цијене у Јапану су се повећале најбржим годишњим темпом у посљедњих 13 година, што је знак да су глобални раст цијена робе и депрецијација JPY утицали на повећање трошкова увоза сировина за широк распон робе.

Reuters је објавио да је рејтинг јапанског премијера Суге опао на рекордних 28%, при чему је 60% људи изјавило да желе да га уклоне са тренутне позиције. Ово је супротно анкети коју је провео часопис Asahi, у којој је 56% Јапанаца изјавило да су подржавали одржавање Олимпијских игара у 2020. години.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

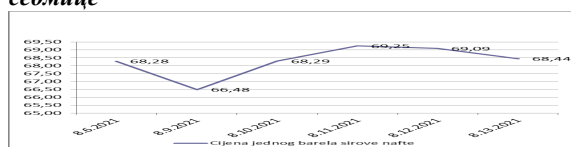
Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Биланс текућег рачуна (у милијардама JPY) ЈУН	855,0	905,1	1.979,7
2.	Трговински биланс (у милијардама JPY) ЈУН	639,0	648,6	2,0
3.	Банкроти (Г/Г) ЈУЛ	-	-39,67%	-30,64%
4.	Монетарни агрегат М2 (Г/Г) ЈУЛ	5,4%	5,2%	5,8%
5.	Монетарни агрегат М3 (Г/Г) ЈУЛ	4,7%	4,6%	5,1%
6.	Поруџбине машинских алата (Г/Г) Р ЈУЛ	-	93,4%	96,6%
7.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г) ЈУЛ	5,0%	5,6%	5,0%

JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио пад са нивоа од 129,70 на ниво од 129,30. JPY је апрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио пад са нивоа 110,25 на ниво од 109,59.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 68,28 USD (58,05 EUR). Почетком седмице цијена нафте је забиљежила оштар пад, испод 67 USD по барелу, први пут у последње 3 седмице, јер нови случајеви заразе Ковид19 негативно утичу на тражњу, док су инвеститори несигурни по питању потенцијалног повлачења стимуланса на тржишту САД. Ипак, већ наредног дана цијена је коригована навише, те је успјела да се врати на ниво изнад 68 USD по барелу. На раст цијене нафте утицај су имали сигнали да потражња за овим енергентом у САД расте, иако је истовремено дошло до поновног раста броја заражених вирусом Ковид19. До сриједице је цијена наставила са постепеним растом, те је премашила ниво од 69 USD по барелу, након што су се појавиле вијести да су САД затражиле од ОПЕКС-а да убрза производњу. Савјетник за националну сигурност председника Bidena Sullivan је изјавио да, иако су ОПЕКС и његови сарадници недавно договорили повећање производње, тај раст неће све до 2022. године у потпуности поништити претходна смањења која је ОПЕКС+ увео током пандемије. Међународна агенција за енергију (IEA) нагло је смањила прогнозе које се односе на потражњу нафте до краја ове године након што је неколико држава, које су главни конзументи енергије, увело нове рестриктивне мјере с циљем заустављања ширења новог соја Ковид19. Под утицајем ових вијести цијена нафте је крајем седмице смањена. ОПЕКС је повећао очекивања око понуде нафте од стране других понуђача, укључујући и понуду нафте из шкриљца од стране САД, што би могло умањити напоре овог картела да постигне баланс на тржишту. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 68,44 USD (58,01 EUR). Посматрано на седмичном нивоу, цијена нафте је повећана за 0,23%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одржавање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.763,03 USD (1.498,92 EUR).

Почетком седмице цијена злата је забиљежила прилично смањење од преко 2% на дневном нивоу под утицајем позитивних података са тржишта рада САД, а што утиче на повећана очекивања ранијег повлачења стимулативних мјера Феда. Цијена злата забиљежена на крају трговања у понедјељак је најнижа од почетка априла текуће године.

У уторак је цијена злата почела постепено да се опоравља, упркос томе што је USD наставио да биљежи апрецијацију. На заустављање даљег пада цијене злата утицај имају неизвјесности које се повезују са растућим бројем заражених Ковид19, а исто доприноси повећању неизвјесности везано за ранија повлачења стимуланса Феда. На благи раст цијена злата утицај су имали и подаци о кретању цијена на мало у САД који су показали да је дошло до успорења инфлације, тиме умањујући забринутост због потенцијалног бржег од очекиваног повлачења стимуланса Феда.

У петак су објављени подаци о повјерењу потрошача у САД који су показали да је повјерење током августа смањено на најнижи ниво у последњих скоро десет година, што је подстакло тражњу за златом.

Упркос томе што је цијена злата била на путу да забиљежи седмични пад, под утицајем неизвјесности око плана стимулативних мјера САД, депрецијација USD, као и појачано ширење новог делта вируса утицали су на то да се цијена злата постепено повећава, те да на затварању тржишта, у петак, забиљежи благи седмични раст.

На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.779,74 USD (1.508,64 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је повећана за 0,95%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

